

Maandelijks nieuwsbrief van de Postzegelvereniging 'Postfris '68' Vleuten – De Meern.
Aangesloten bij de Koninklijke Nederlandse Bond van Filatelistenverenigingen.

Website: www.pf68.nl

Wilt u een wijziging van uw emailadres z.s.m. aan Marco Dijkhuizen doorgeven?
U blijft dan verzekerd van een juiste ontvangst van de Nieuwsbrief.

Bijeenkomsten:

Met uitzondering van juli en augustus, op de 3^e *dinsdag* van de maand (tenzij anders aangegeven) in 'De Schalm', Oranjelaan 10, De Meern, vanaf 19:00 uur.

Contributie 2021 incl. Nieuwsbrief per mail: € 18,00 per jaar; jeugdleden (tot 18 jaar) € 9,00 per jaar;
Contributie incl. een abonnement op Filatelie: € 43,65 per jaar.

Contributie 2021 incl. Nieuwsbrief per post: € 28,00 per jaar; jeugdleden (tot 18 jaar) € 19,00 per jaar;
Contributie incl. een abonnement op Filatelie: € 53,65 per jaar.

Contributie gaarne overmaken naar rekening NL82 INGB 0002 2578 68 t.n.v. Postfris '68, Vleuten of contant betalen op de verenigingsavond.

Beëindiging lidmaatschap: Voor 1 december schriftelijk of per email aan de ledenadministratie.
Marco Dijkhuizen, Wilhelminalaan 5, 3451 HJ Vleuten, e-mail: marco@mdijkhuizen.nl.

Data verenigingsavonden 2021 (onder voorbehoud)

19 oktober	veiling
16 november	veiling + algemene vergadering begroting
14 december*	veiling + (Kerst)verloting

*= wisseling stuiverboeken

Verzamelbeurs van 9.00 tot 14.30 uur: Zaterdag 30 oktober 2021.

Van de voorzitter

Beste leden

De kop is er af.

Op 21 september openden we het seizoen 2021/2022 met een gezellige verenigingsavond.

De leden hadden duidelijk zin in een avondje uit, want de zaal was tot aan de laatste plaats bezet. De koffie met wat lekkers smaakte heerlijk en naast het gebruikelijke snuffelen in de stuiverboeken en het bieden op de veilingkavels werd bij de aanwezigen de postzegelkennis danig op de proef gesteld, want Marco en David presenteerden een pittige quiz waarbij enkele leuke prijzen te winnen waren.

Ook in oktober hopen we u, zowel op de verenigingsavond van dinsdag 19 oktober als tijdens de beurs op zaterdag 30 oktober, weer te ontmoeten. De coronamaatregelen zijn gelukkig versoepeld. We mogen weer meer mensen ontvangen, maar toegang tot de Schalm kan alleen met een coronatoegangsbewijs plaatsvinden. Een coronatoegangsbewijs is verplicht vanaf 13 jaar. Vanaf 14 jaar geldt het laten zien van een coronatoegangsbewijs en een geldig ID-bewijs (identiteitskaart, paspoort of rijbewijs). Dus zorg dat u uw QR-code én een geldig legitimatiebewijs bij u heeft.

Beurs

Met het versoepelen van de coronamaatregelen is het voor ons weer mogelijk om een beurs te plannen.

Wij zien u dan ook graag op **zaterdag 30 oktober** als standhouder of als bezoeker op onze najaarsbeurs.

Noteer de datum in uw agenda en kom gezellig bij de diverse standhouders snuffelen naar dat ene zegeltje wat nog ontbreekt in uw verzameling.

In tegenstelling tot wat u van ons gewend was (12.00 uur) verschuiven we de eindtijd naar 14.30 uur zodat u als bezoeker wat meer tijd heeft om bij de diverse tafeltjes te snuffelen en/of gewoon even bij te praten.

Wilt u zelf een **gratis** tafel reserveren neem dan even contact op met Gert.

Tijdens onze verenigingsavond in oktober zullen de kratten met **stuiverboeken** zoals gebruikelijk op tafel staan. Voor dit seizoen zijn alle kratten gevuld, maar de eerste drie kratten voor het volgende seizoen (2022/2023) zitten inmiddels ook al vol. Wacht dus niet te lang met het maken van uw stuiverboeken en lever ze in bij Gert.

Vanaf half september kon de **rondzending** van start gaan. Onze oproep om boekjes in te leveren heeft succes gehad en we kunnen regelmatig één of zelfs twee dozen in de diverse secties laten rouleren.

Wilt u ook gebruik maken van de rondzenddienst neem dan even contact met mij op.

Onze **bibliotheek** zal, zo gauw het mogelijk is, terugverhuizen naar onze kast in de Schalm. Tot aan die tijd blijven de catalogi e.d. echter bij Adri van Mourik thuis. Neem even contact op met Adri of een van de bestuursleden als u een bepaalde catalogus op 19 oktober wilt lenen. Zij neemt ze dan voor u mee.

Zelf een catalogus, (insteek)album of iets anders op postzegelgebied nodig? Op de verenigingsavond is Stampie aanwezig om uw bestellingen uit te leveren of op te nemen.

Blijf gezond allemaal
Janny Vierbergen

Ladderprijsvraag

In de Zegelaer van september werd als uiterste inzenddatum van de ladderprijsvraag abusievelijk 8 oktober genoemd in plaats van 1 oktober. Omdat de kopij voor deze Zegelaer al ruim voor de 8ste oktober bij de redactie ingeleverd moet zijn, betekent het dus dat u de antwoorden op de vragen van september en de stand van de ladder pas in de Zegelaer van november zult aantreffen. We laten de inzenders dus nog even in spanning.

Ladderprijsvraag nr. 2 - oktober

- Vraag 1 (2 punten): Huurauto's, huurfietsen en huurscooters; je ziet ze steeds meer in het verkeer. Bij mij op de hoek is sinds kort een plek ingeruimd voor een huurbakfiets om kinderen in te vervoeren. Op welk zegel is zo'n bakfiets afgebeeld?
- Vraag 2 (2 punten): We blijven even bij het verkeer. Op welk zegel zien we een verkeerszuil?
- Vraag 3 (3 punten): Ik las dat Stampie binnenkort gaat verhuizen. Misschien komt dit bij het verhuizen wel van pas. Op welke zegels is een katrol te vinden? Noem er drie!
- Vraag 4 (3 punten): Zelf ben ik gek op vis. Deze moet wel eerst gevangen worden. Noem minstens twee Nederlandse zegels waarop een viskotter met visnetten te zien is.
- Vraag 5 (5 punten): Soms wordt de vis duur betaald. Maar eenmaal gekocht bij de visboer gaat ze bij mij in de pan. Noem minstens drie zegels waarop een pan is afgebeeld.
- Vraag 6 (5 punten): Libertatis Praesidium. Op welke Nederlandse zegels vindt u deze woorden? En wat is de Nederlandse vertaling hiervan?
- Vraag 7 (5 punten): Op welke twee zegels staat de leus 'Je Maintiendrai'?
- Vraag 8 (5 punten): Kunt u een zegel vinden waarop 4x het woord 'Nederland' staat?
- Vraag 9 (10 punten): Op welk zegel staat een Peeping Tom? En wie schreef het gedicht dat op die zegel staat?
- Vraag 10 (10 punten):
- Op welk Nederlands zegel is een tuinontwerp te zien?
 - Wie was (waren) de ontwerper(s)?
 - Waar was het ontwerp voor bedoeld?
 - Ook in Utrecht heeft de naam van de ontwerper(s) bekendheid gekregen. Weet u met welk project?

De oplossing van deze puzzel dient uiterlijk 28 oktober 2021 in ons bezit te zijn.

Oplossing sturen naar: janny@vierbergen.nl of naar Janny Vierbergen, Wielingenplein 17, 3522 PC Utrecht.

Postzegels dicht bij huis

Postnl bracht op 16 augustus een postzegelvelletje van 10 zegels uit in de langlopende serie Beleef de natuur. Tussen 2021 en 2023 wordt in deze serie aandacht geschonken aan de fauna en flora van Nederlandse natuurgebieden en in die reeks is dit al weer het vierde velletje.

Deze postzegelvelletjes sluiten aan bij het jaargetijde, waarin ze verschijnen. Zo zegt Postnl over dit velletje: "Het postzegelvel komt uit in augustus, op het breukvlak van zomer en herfst. Een aantrekkelijk seizoen met gedempter licht en meer mysterie in de natuur. Die sfeer zie je terug op het vel in donkergele, grijsgroene en blauwpaarse kleuren."

Voor de fauna en de flora op dit velletje kunnen we het dicht bij huis zoeken. De afbeeldingen komen van landgoed Haarzuilens in het gebied ten westen van de stad Utrecht.

In 2011 verschenen al persoonlijke postzegels van het grootste kasteel van Nederland, dat midden in dit landgoed is gelegen, het kasteel de Haar.

Op het velletje staan de haas, de schaatsenrijder, de beuk, de boomklever, de buizerd, de gewone esdoorn, de bastaardkikker, een rijtje knotwilgen, de viervlek en de tamme kastanje.

Het landgoed Haarzuilens is een cultuurlandschap bestaande uit bloemrijke weides, uitgestrekte akkers, bossen, boerderijen, boomgaarden, moestuinen, en slootjes. In het gebied worden oude gewassen opnieuw geïntroduceerd als boekweit, haver, luzerne, rogge en vlas.

Het postzegelvel is een ontwerp van grafisch ontwerper Frank Janse uit Gouda. Leuk is de afwisseling tussen ingezoomde en uitgezoomde opnames.

Ton van der Wurff
(Bron: Postnl)

De Ronde Venen op postzegel

De Verzamelaarsvereniging de Ronde Venen geeft regelmatig persoonlijke postzegels uit met een afbeelding van een object in de Ronde Venen, maar laat Postnl nu zowaar een velletje uitgeven met een kaart er op van een deel van de provincie Utrecht, waar toevallig ook het gebied van de Ronde Venen op staat!! Rechts naast de tekst "Historisch Nederland Utrecht" zijn duidelijk leesbaar "Vinckerveen", "Botshol" en "Abcoude" te lezen. Met een goede loep zijn meer details te zien.

Het is een velletje uit de serie Historisch Nederland met 3 postzegels, waarop een gebouw uit de stad Utrecht voorkomt met op de blokrand een kaart van de provincie Utrecht. De postzegels tonen:

- het stadhuis van Utrecht met de Stadhuisbrug van Reinier Craeyvanger uit 1830 met links de stadskraan, waarmee vanaf de middeleeuwen goederen vanuit schepen in de Oudegracht werden getakeld tot 1837, toen de kraan het begaf bij het takelen van de vierde kariatide voor de Winkel van Sinkel
- de Wittevrouwenpoort van Johannes Bosboom gemaakt ergens tussen 1827 en 1891, die vanaf de middeleeuwen een van de vier toegangspoorten was van de stad, vernoemd naar het nabij gelegen Wittevrouwenklooster en gesloopt rond 1850
- gezicht op de Domtoren van Caspar Jacobsz. Philips uit 1757, kijkend vanuit de Zadelstraat over de Sint-Maartensbrug de Servetstraat in. Leuk detail: rechts staat een wildplasser.

De bronnen van de afbeeldingen komen uit het Rijksmuseum.

Ton van der Wurff
(Bron: Postnl)

Kijk een met een andere blik naar uw zegels en haar geschiedenis.

Nadat er intussen de nodige artikelen van mijn hand verschenen zijn komt bij mij de vraag bovendrijven, wat zou u willen zien in onze nieuwsbrief. Mijn droom is dat ik de uitdaging ga krijgen om artikelen op te leveren op verzoek. Het spreekt voor zich dat ik als auteur nooit alle vragen zal kunnen beantwoorden maar uitgedaagd worden iets uit te zoeken zou mooi zijn.

Om voor deze nieuwsbrief een leesbaar artikel op te leveren ben ik gebonden aan mijn eigen fantasie en/of inspiratie. Deze inspiratie dan wel fantasie is eindig merk ik. Hetgeen ik nu bedacht heb leidt mogelijk tot andere ideeën die bij u opborrelen. Laat mij dat weten en mail mij daarover. Het zorgt ervoor dat onze blik wordt verruimd en onze nieuwsbrief mooi leesbaar blijft met leuke artikelen.

Mijn emailadres is jansangers@hetnet.nl. Ik ben benieuwd naar uw reacties.

Mijn bijdrage van deze maand wordt een bespreking van bijzondere series of zegels die in Nederland zijn uitgebracht waarbij vooral de aandacht uitgaat naar het hoe en waarom en waar mogelijk wordt de geschiedenis achter het onderwerp niet uit de weg gegaan.

De eerste herdenkingszegel die wij in Nederland zien is de kroningszegel van Koningin Wilhelmina.

Deze kroningszegel is op 6 september 1898 verschenen en betreft, zoals de omschrijving al aangeeft, de inhuldiging van Koningin Wilhelmina op 6 september 1898. De plechtigheid vond plaats in de Nieuwe Kerk te Amsterdam. Deze plechtigheid is vastgelegd door de schilder Nicolaas van der Waay.

De inhuldiging in de Nieuwe Kerk te Amsterdam door Nicolaas van der Waay. Collectie Paleis Het Loo

Wilhelmina werd geboren op 31 augustus 1880 op paleis Noordeinde in Den Haag als enig kind van Koning Willem III en zijn tweede vrouw Emma van Waldeck-Pyrmond. Zij heeft drie halfbroers. Samen met zijn eerste vrouw Sophia van Württemberg had Willem III drie zonen van wie slechts prins Alexander nog leefde toen Wilhelmina geboren werd. Nadat Alexander in 1884 overlijdt wordt Wilhelmina “Kroon” prinses. De titel Kroonprinses die in december dit jaar aan Amalia wordt gegeven was voorheen als Kroonprins tot de wetswijziging van 1983 uitsluitend behouden aan de mannelijke lijn. Dus Wilhelmina, Juliana en Beatrix zijn formeel nooit Kroonprinses geweest.

Ook koning Willem III komt vroegtijdig te overlijden. Hij overlijdt op 23 november 1890. De prinses was pas 10 jaar oud. Voor ons staatsbestel maakte het overlijden van de Koning niet veel uit. Zijn populariteit was al sterk gedaald. De prinses kon pas Koningin worden als ze 18 jaar was, zodat haar moeder Emma optrad als Koningin-Regentes.

Koningin-Regentes Emma zag kans in die acht jaar dat zij Regentes was de populariteit van het koningshuis flink te verhogen mede door in die tijd, samen met Wilhelmina, alle provincies te bezoeken, zodat het koningshuis zichtbaar werd voor de “gewone” mensen.

De postzegel die verscheen op de dag van inhuldiging is ontworpen door Professor R. Stang die zorg droeg voor de afbeelding en J. Vürtheim die de gravure voor de rand voor zijn rekening nam.

De zegel is gedrukt bij Joh. Enschedé & Zn die ook de waarde heeft ingegraveerd. Het bijzondere aan deze postzegels is dat hetzelfde ontwerp gebruikt is voor 1 Guldenzegel van de langlopende serie Wilhelmina met bontkraag. Ook bij die zegel werd de waarde, opnieuw, door Joh. Enschedé & Zn ingegraveerd.

Deze gegraveerde waarde is dan ook het enige verschil tussen beide zegels.

De kroningszegel is voorzien van een lijntanding 11½x11 terwijl bij de langlopende serie er meerdere lijntandingen voordoen. Om precies aan te geven welke tandingen biedt de catalogus alle antwoorden. Voor de twijfelaars, ook bij de bontkraagserie komt dezelfde tanding van 11½x11 voor.

Op de linker zegel is duidelijk te zien dat de 1 dikker is dan bij de rechter zegel en dat de onderzijde van het getal lager staat dan bij de Bontkraagzegel.

Het verschil in cataloguswaarde is eenvoudig verklaarbaar. Van de kroningszegel zijn er 147.736 exemplaren en van de bontkraagzegel 9.629.826 verkocht. Een verschil van factor 65. De eerste staat voor € 150,00 en de tweede voor € 1,00 in de catalogus.

Bronnen: speciaal catalogus NVPH. [De inhuldiging van koningin Wilhelmina \(1898\) | Historiek](#) en [Willem III der Nederlanden - Wikikids](#)

Jan Sangers

Eerste wereldoorlog, post van een Britse krijgsgevangene, of toch niet?

De eerste Wereldoorlog werd niet de oorlog die met Kerstmis al over was, zoals velen gedacht en gehoopt hadden. Enorme veldslagen werden afgewisseld met periodes van loopgravenoorlog.

De oorlog leverde vanaf het begin enorm veel krijgsgevangenen op, iets waar geen enkel land goed op was voorbereid. En dan zwijgen we nog over het interneren van militairen door neutrale landen, zoals van de Belgische militairen die in Nederland terechtkwamen. Geen enkel land kon door de enorme aantallen mensen voldoen aan alle mooie afspraken die waren vastgelegd in de Geneefse Conventies.

Krijgsgevangenen schreven kaarten naar huis. Regelmatig kom je ze tegen, briefkaarten, altijd zonder postzegel, enveloppen die voorbedrukt zijn door het Rode Kruis of een Hulpcomité. Inhoudelijk zijn de briefkaarten meestal oninteressant: men mist de familie, men wil niemand ongerust maken en dus maakt iedereen het goed, volop groeten aan iedereen, vragen over mensen, dat zijn de gebruikelijke thema's die besproken werden.

Militairen genoten portvrijdom, dat verklaart het ontbreken van interessante postzegels. De post bevat daarentegen weer wel veel stempels of potloodaantekeningen van de instanties die zich met de verzending bemoeiden. Dat waren allereerst de autoriteiten die niet wilden dat vertrouwelijke informatie doorgegeven werd, bijvoorbeeld over het moreel in het land van gevangenschap, over de toestand ter plekke, allerlei commentaren. Om de post te kunnen lezen, werd soms aangegeven in welke talen geschreven mocht worden. Vervolgens waren de landen waar de post aankwam ook vaak met censuur bezig. In Oostenrijk Hongarije waren de autoriteiten bang dat de gevangenen vanuit Rusland allerlei communistische gedachten zouden verspreiden, reden om alles goed door te nemen. Soms zie je een passage die zwart gemaakt is.

Vandaag neem ik een fotobriefkaart onder de loep. Hij komt uit Langensalza, Thüringen, dat is een kamp met 16.000 gevangenen binnen een grote militaire nederzetting met oefenterreinen. Een kamp waar volgens bronnen de behandeling humaan was. Op de kaart staat een grote groep gevangenen, allemaal gewonden, waarvan diverse zwaar gewond zijn. De afzender schrijft dat hij in Lazarett Ohdruf ligt, dat is een onderdeel van het kamp.

De kaart gaat naar Colchester in Engeland. De kaart is op 1 augustus 1916 gestempeld (er staat een censuurstempel over de datum heen), voorzien van een klein "F.a." stempel hetgeen staat voor "Fristmässig abgefertigt", wat dan weer betekent dat de kaart binnen de gestelde termijn is afgehandeld en niet in een la is blijven liggen. Grondig werk daar in Duitsland.

Het grote ronde stempel van gevangenenkamp Langensalza geeft aan dat er geen porto verschuldigd was. Dat werd in Londen, een tussenstation, ook begrepen want het rode machinestempel van 19 september bevat het woord PAID, wat volledig waarschijnlijk POSTAGE PAID is. De schrijver meldt alleen dat het goed gaat. Mogelijk staat hij tussen de gewonde militairen en kan de ontvanger zien dat hij leeft. De kortheid van zijn mededeling kan te maken hebben met een regeling waarbij bijvoorbeeld slechts 25 woorden geschreven mochten worden.

De afzender was geen gewone Brit, hij schrijft dat hij korporaal is van het 3-e Zuid Afrikaanse bataljon. Wat gezocht op het internet leverde het volgende op. Zuid Afrika was 10 jaar na de Boerenoorlog een keurig Brits dominion. Het land, met ook Boerenleiders als Smuts en Botha, leverde voor het westelijke front een brigade van o.a. 4 infanterie bataljons. Het waren veelal mannen uit de middenklasse, beroeps en vrijwilligers, uit de Kaapprovincie en Transvaal. Het 4-e bataljon bestond uit mannen met een Schotse achtergrond, ze droegen een kilt.

Het bataljon werd in juli 1916 ingezet aan de Somme, het beruchte Britse offensief dat na aanvankelijk succes mislukte, ondanks de inzet van een spectaculaire Britse uitvinding, de tank. De gewonden op de foto zien er uit als mannen die aan de slag aan de Somme deelgenomen hebben, de verwondingen zijn nog nieuw. De ontvanger, een dame met dezelfde achternaam als de militair, zal geschrokken zijn van de aanblik van deze gewonden. Tja, we leven 100 jaar later, hoe zal het deze mensen verder vergaan zijn?

Olav Petri

Dit artikel is eerder gepubliceerd in een convocatie van de ZeisterZegelzoekers2000 (ZZZ2000).

Voor vragen en opmerkingen over....

- informatie op de website: neemt u contact op met de voorzitter;
- de rondzending: neemt u contact op met het hoofd rondzendverkeer;
- de veiling en/of niet verkochte kavels: neemt u contact op met de veilingmeester;
- uw lidmaatschap: neemt u contact op met de ledenadministrateur.

Namen en telefoonnummers kunt u vinden op onze site onder menu optie 'Vereniging' > Bestuur.